

Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2005:11) om försäkringsförmedling;

beslutade den 26 juni 2017.

Finansinspektionen föreskriver¹ med stöd av 7 kap. 1, 3 och 4 §§ förordningen (2005:411) om försäkringsförmedling att 1 kap. 2 §, 2 kap. 1, 7 och 9–15 §§ samt 3 kap. 4 och 5 §§ Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2005:11) om försäkringsförmedling ska ha följande lydelse.

1 kap.

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd används samma definitioner som i 1 kap. 10 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, om inte något annat anges.

I föreskrifterna och de allmänna råden betyder

1. *ansvarsförsäkring*: en sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som avses i 2 kap. 5 § 4 och 6 § första stycket 2 lagen om försäkringsförmedling,
2. *fondandelsförmedling*: en sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 1 § 1 och 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
3. *den delegerade förordningen till Mifid 2*: kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 av den 25 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet, och
4. *investeringsrådgivning om fondandelar*: en sådan sidoverksamhet som avses i 2 kap. 1 § 5 och 5 § första stycket 14 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

2 kap.

1 § En försäkringsförmedlare som är en juridisk person ska se till att de anställda som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar till andra än konsumenter har den kunskap och kompetens som krävs och att deras kunskaper uppdateras enligt 12 §.

¹ Jfr kommissionens delegerade direktiv (EU) 2017/593 av den 7 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU i fråga om skydd av finansiella instrument och medel som tillhör kunder, produktstyrningskrav och regler för tillhandahållande eller mottagande av avgifter, provisioner eller andra monetära eller icke-monetära förmåner.

För anställda som lämnar investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 4 kap. 2 och 5 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse.

Allmänna råd

En försäkringsförmedlare som är en juridisk person bör upprätta riktlinjer för vilken kunskap och kompetens som de anställda som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska ha. Riktlinjerna bör inte avse enskilda anställda utan olika befattningar eller kategorier av anställda hos förmedlaren med inriktning på den verksamhet som de ska utöva och de produkter som de ska förmedla. Av riktlinjerna bör det också framgå hur försäkringsförmedlaren ska säkerställa att de anställdas kunskaper uppdateras.

En försäkringsförmedlare som avser att delegera en arbetsuppgift som har samband med försäkringsförmedling till någon hos förmedlaren som inte har rätt att förmedla försäkringar, bör upprätta riktlinjer för vilken eller vilka arbetsuppgifter som kan delegeras samt vilken kunskap och kompetens som den ska ha till vilken delegation kan ske. Försäkringsförmedlaren bör vid delegation följa de anvisningar som lämnas i detta avseende i regeringens proposition 2004/05:133 Försäkringsförmedling, s. 52 f.

Om försäkringsförmedlaren är en juridisk person, bör riktlinjerna fastställas av någon i ledningen för den juridiska personen.

7 § Den som ska förmedla livförsäkringar i andra fall än de som anges i 4 § ska utöver det som anges i 6 §, ha kunskap om följande:

1. Lagen om finansiell rådgivning till konsumenter samt relevanta föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen.

2. Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt relevanta föreskrifter från Finansinspektionen.

3. Juridik, exempelvis

- a) Äktenskapsbalken
- b) Sambolagstiftning
- c) Föräldrabalken
- d) Ärvdabalken
- e) Skatterätt

4. Finansiell ekonomi, exempelvis

- a) Kapitalmarknaden
- b) Finansiella instrument
- c) Placeringsstrategier
- d) Portföljlära
- e) Avkastning och risk

5. Lagstadgad försäkring

6. Försäkring enligt avtal, exempelvis

- a) Individuell personförsäkring

- b) Gruppersonförsäkring
- c) Kollektivavtalsgrundad personförsäkring

7. Försäkringsformer, exempelvis

- a) Traditionell försäkring
- b) Fondförsäkring
- c) Tjänstepensionsförsäkring

8. Livförsäkringsteknik, exempelvis

- a) Premieberäkning
- b) Återköp och flytträtt
- c) Återbäring
- d) Solvens och kollektiv konsolidering

9. Associationsformer

10. Riskbedömning, exempelvis

- a) Karenstider
- b) Oriktiga uppgifter
- c) Andra begränsningar av försäkringsbolagets ansvar
- d) Återförsäkring

9 § Den som ska utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska ha kunskap om

1. 8 kap. 16 §, 9 kap. 1, 3–7, 14 och 23–27 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. 2 och 7 kap. samt 8 kap. 1, 2 och 4 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse i tillämpliga delar,

3. artiklarna 2, 3, 26, 44, 45, 58, 72, 73 och 76 i den delegerade förordningen till Mifid 2 i tillämpliga delar,

4. 1–5 a, 8 och 9 kap. lagen (2004:46) om värdepappersfonder i tillämpliga delar,

5. 29 kap. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder och kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare och villkor som ska uppfyllas när faktablad med basfakta för investerare eller prospekt tillhandahålls på annat varaktigt medium än papper eller på en webbplats i tillämpliga delar,

6. 1, 3–10 och 12 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar, och

7. 13 kap. 1–10 §§ och 14 kap. 1–4 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar.

10 § Den som ska utöva fondandelsförmedling ska, utöver det som anges i 9 §, ha kunskap om

1. 9 kap. 8 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

- 2. artiklarna 55–57 i den delegerade förordningen till Mifid 2,
- 3. skillnaden mellan fondandelsförmedling och förmedling av fondförsäkringar,
- 4. skillnaden mellan fondandelsförmedling och marknadsföring av fondandelar och andra finansiella instrument, och
- 5. skillnaden mellan fondandelsförmedling och investeringsrådgivning om fondandelar och andra finansiella instrument.

11 § Den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska, utöver det som anges i 9 §, ha kunskap om

- 1. artiklarna 54 och 55 i den delegerade förordningen till Mifid 2,
- 2. skillnaden mellan investeringsrådgivning om fondandelar och investeringsrådgivning om andra finansiella instrument,
- 3. skillnaden mellan investeringsrådgivning om fondandelar och marknadsföring av fondandelar och andra finansiella instrument, och
- 4. skillnaden mellan investeringsrådgivning om fondandelar och förmedling av fondandelar.

Den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter ska dessutom ha den kunskap som anges i 4 kap. 3 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse.

Av 2 kap. 5 och 6 §§ samt 5 kap. 1 § lagen (2005:405) om försäkringsförmedling följer att den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till andra än konsumenter ska ha lämplig kunskap för den verksamhet som ska utövas.

12 § Den som förmedlar försäkringar, utövar fondandelsförmedling eller lämnar investeringsrådgivning om fondandelar till andra än konsumenter ska uppdatera sin kunskap på berörda områden i 3–11 §§ när det behövs.

För den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 4 kap. 5 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse.

Allmänna råd

Den som förmedlar försäkringar, utövar fondandelsförmedling eller lämnar investeringsrådgivning om fondandelar bör uppdatera sin kunskap exempelvis vid större förändringar i de regelverk som är relevanta för dennes verksamhet och med hänsyn till produktutvecklingen på dennes verksamhetsområde.

13 § Den som ska förmedla försäkringar ska ha en praktisk erfarenhet som är anpassad till den verksamhet som ska utövas och de försäkringar som ska förmedlas. Den som bara vid sidan av sin huvudsakliga yrkesverksamhet ska förmedla försäkringar som kompletterar en vara eller en tjänst behöver inte ha någon praktisk erfarenhet.

För den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 4 kap. 6 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse.

Allmänna råd

Med att den praktiska erfarenheten ska vara anpassad till de försäkringar som ska förmedlas avses att hänsyn bör tas till om det gäller enkla, standardiserade produkter eller mer komplicerade produkter och om det gäller livförsäkringar eller skadeförsäkringar. Hänsyn bör också tas till om förmedlingen ska avse bara någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser.

Med att den praktiska erfarenheten ska vara anpassad till den verksamhet som ska utövas avses att hänsyn bör tas inte bara till de försäkringar som ska förmedlas utan också vilka kundkategorier som förmedlingen ska avse.

Den som ska förmedla försäkringar som sin huvudsakliga yrkesverksamhet bör som huvudregel under en sammanlagd tid av minst två år under de senaste fem åren ha arbetat med sådana arbetsuppgifter under kvalificerad handledning hos en försäkringsförmedlare eller med likvärdiga arbetsuppgifter för ett försäkringsföretag.

14 § Den som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska ha gjort ett test som visar att han eller hon har den kunskap som krävs enligt 2–12 §§. Testet ska ha tillhandahållits eller godkänts av någon med kunskap om de ämnesområden som testet avser och av någon med kunskap om hur test utformas enligt vedertagna metoder för testutveckling. Dessutom ska testet genomföras på ett säkert och tillförlitligt sätt som garanterar den testades kunskaper.

För den som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter gäller bestämmelserna i 4 kap. 4 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse.

När det gäller försäkringsförmedling kan Finansinspektionen, efter ansökan av försäkringsförmedlaren, besluta om undantag från kravet på kunskapstest, om det finns särskilda skäl och kunskapen kan visas på annat sätt.

Allmänna råd

Testet bör vara utformat på ett sätt som säkerställer dess validitet, det vill säga att testet mäter det som det är avsett att mäta, och dess reliabilitet, det vill säga att testet är tillförlitligt och fritt från slumpens inverkan.

15 § Den som ska förmedla försäkringar, utöva fondandelsförmedling eller lämna investeringsrådgivning om fondandelar till konsumenter ska vid de kontroller som avses i 10 och 11 kap. samt vid Finansinspektionens tillsyn kunna lägga fram bevis om innehåll, omfattning och resultat av det test som anges i 14 § första stycket respektive 4 kap. 4 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse.

3 kap.

4 § I ledningen för en juridisk person som ska utöva fondandelsförmedling ska det ingå någon som känner till innehållet i

1. 8 kap. 9–11, 16 och 22 §§ samt 9 kap. 1, 3, 4–9, 14 och 23–27 §§ lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. 2, 3 och 7 kap. samt 8 kap. 1, 2 och 4 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse i tillämpliga delar,
3. artiklarna 2, 3, 21–26, 28–37, 44, 45, 58, 72, 73 och 76 i den delegerade förordningen till Mifid 2 i tillämpliga delar,
4. artiklarna 55–57 och 65 i den delegerade förordningen till Mifid 2,
5. 1–5 a, 8 och 9 kap. lagen (2004:46) om värdepappersfonder i tillämpliga delar,
6. 29 kap. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:9) om värdepappersfonder och kommissionens förordning (EU) nr 583/2010 i tillämpliga delar,
7. 1, 3–10 och 12 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i tillämpliga delar, och
8. 13 kap. 1–10 §§ och 14 kap. 1–4 §§ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2013:10) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

5 § I ledningen för en juridisk person som ska lämna investeringsrådgivning om fondandelar ska det ingå någon som känner till innehållet i

1. det som anges i 4 § 1–3, 5 och 6 med undantag för 9 kap. 8 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
2. 4 kap. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:2) om värdepappersrörelse, och
3. artiklarna 54 och 55 i den delegerade förordningen till Mifid 2.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 augusti 2017 i fråga om 2 kap. 7 § och i övrigt den 3 januari 2018.

ERIK THEDÉEN

Claudia Bäckström